

בעזרת השם יתברך

ספר
אֲשֶׁר הָיָה אֶל יוֹאֵל

דברות קודש וואס מיר האבן געהאט די זכיה
צו הערן פונעם ראש ישיבה שליט"א, שבת
קודש פרשת דברים, שבת חזון, שנת תשפ"א
לפרט קטן, אין שטעטל, קרית ברסלב -
ליבערטי יע"א, ביים שיעור אין ספר הקדוש
פעולת הצדיק.

ארויסגעגעבן דורך
"קרן הדפסה היכל הקודש"

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי

Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש ברסלב

בלומינג גראוו
Heichal Hakodesh
Bloomng Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש

181 Huschke Rd. Hurleyville, NY 12747

718-387-2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די

אידישע שטוב

212-444-9169

קול

ברסלב

212-444-9191

גרפיקה עיצוב ועימוד: א.י.ש. אשדוד 05276-27127

שבת קודש פרשת דברים, שבת חזון, שנת תשפ"א
 לפרט קטן אינדערפרי פאר'ן דאווענען האט דער
 ראש ישיבה שליט"א ממשיך געווען דעם שיעור אין
 ספר הקדוש פעולת הצדיק; סימנים: תשפח, תשפט,
 תשצ, תשצא, תשצב.

[הערה פון די מוציאים לאור: אזוי ווי דער ראש ישיבה שליט"א
 האט איבער גע'חזר'ט ביים שיעור רוב זאכן וואס ער האט שוין גערעדט
 פרייטאג צונאכטס נאך די סעודה ביים באטע, דערפאר האבן מיר דא
 געשריבן אויך וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט ביים באטע].

סימן תשפח

דעמאלט ווען עס איז ארויסגעקומען דער ספר ליקוטי מוהר"ן, און
 דער רבי האט זייער אויסגערוימט דאס לערנען דעם הייליג ספר און בפרט
 ווער עס איז זוכה צו מחדש זיין דערין א חידוש, איז געקומען איינער פון
 אנשי שלומינו צום רבי'ן און געזאגט פאר'ן רבי'ן זיין חידוש וואס ער
 האט מחדש געווען אינעם ליקוטי מוהר"ן, האט זיך דער רבי געפריידט
 דערצו, און געזאגט מיט דעם לשון: "איר מעגט קנייטשן מיין ספר ווי
 איר ווילט, נאר פון איין סעיה קטן פון שלחן-ערוך נישט אפט'רעטן!"

סימן תשפט

און דער רבי האט געזאגט: אפילו אין זוהר הקדוש און אין פתבי
 האריז"ל מעג מען מחדש זיין חידושים, אבער מען זאל נישט דורכדעם
 מחדש זיין קיין נייע דינים. און דער רבי האט געזאגט: "איך האב ענק
 שוין געגעבן א גוטע שכל און עטץ קענטס שוין מחדש זיין". וואויל איז
 דער מענטש וואס איז זוכה צו לערנען דעם ספר ליקוטי מוהר"ן בעיון
 ביז ער וועט שוין מחדש זיין דערין חידושי דאורייתא!

סימן תשצ

פון ןוען דער רבי איז צוריק געקומען פון לעמבערג פלעגט דער רבי ארויסגיין שפאצירן אינדרויסן, כדי צו שעפן פרישע לופט פאר זיין געזונט, און אנשי שלומינו פלעגן מיטגיין מיט'ן רבי'ן. און דער רבי פלעגט גיין זייער שטייט צוליב זיין גרויס שוואכקייט. און אויפ'ן וועג פלעגט דער רבי אסאך רעדן מיט אנשי שלומינו זיינע הייליגע שיחות מיט גרויס נעימות, און ספעציעל פון דעם טאג וואס מען האט אים געברענגט דעם ספר ליקוטי מוהר'ן, אין אנהייב חודש אלול, דעמאלט איז דער רבי ארויס געגאנגען שפאצירן כמעט יעדן טאג, ביז ראש השנה, און דאס שפאציר פלעגט יעדן טאג געדויערן עטליכע שעות, און דער רבי האט דעמאלט זייער אסאך גערעדט איבער דאס גרויסקייט פון זיין הייליג ספר און דאס גרויסקייט פון די וואס זענען זוכה עס צו לערנען אסאך.

סימן תשצא

אינמאל אין איינע פון די אויבנדערמאנטע טעג פון חודש אלול, איז דער רבי ארויס געגאנגען שפאצירן, אזוי ווי זיין סדר איז געווען, אין באגלייטונג פון אנשי שלומינו, און האט דעמאלט גערעדט איבער דאס גרויסקייט פון זיין פרייליך. און פון גרויס שוואכקייט האט ער נישט געהאט קיין כח מער צו גיין האט ער זיך אראפגעזעצט ביים וואנט פונעם בית הכנסת הגדול, אויף דרום זייט, נעבן א שטיק האלץ וואס איז דארט געווען אלס יסוד פונעם בנקן.

[מוהרא"ש זכרוננו לברכה איז דאס מסביר (הגה אות ז) אז דער רבי פלעגט יעדעס מאל זיצן אויף א אנדערע פלאץ, אמאל איז ער געזיצן ארום דעם בית הכנסת אויף דרום זייט, אמאל אויף צפון זייט, אמאל אויף מזרח זייט און אמאל אויף מעריב זייט; און אפאר מאל איז ער

געזיץן אינעם הויף פונעם בית הכנסת; און אפאר מאל איז ער געגאנגען שפאצירן אויפ'ן בארג וואס געפונט זיך ארום דעם שטאט; און אפאר מאל האט ער סתם ארומשפאצירט פארנט פונעם בית הכנסת. און ביי די אלע פלעצער האבן מיר געהערט וואונדערליכע פארקטיגע חידושים און הייליגע שיחות וואס איז נאך קיינמאל נישט געהערט געווארן].

מען האט ליב א רבי

האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: מען זעט דא אז מען האט ליב א רבי, מען לעבט מיט א רבי, דעמאלט געדענקט מען אלע איינצלהייטן ארום די שיחות, אזוי ווי דא שטייט צוגעצייכנט פונקטליך דעם פלאץ וואו דער רבי האט זיך אראפגעזעצט; און אזוי הערט מען שטענדיג פון די עלטערע אידן וואס דערציילן וואס זיי האבן מיטגעלעבט ביים הייליגן סאטמאר רבי זכותו יגן עלינו ווי זיי דערציילן איבער פונקטליך וואו דער רבי איז געזיץן, און אלע אנדערע איינצלהייטן ארום די מעשיות.

און רעדנדיג פון זיין פרייליך האט דער רבי געזאגט פאר אנשי שלומינו, אז זיי דארפן זיין זייער פרייליך אויף דעם וואס זיי זענען געווארן געראטעוועט פון זיין מתנגדים אויף אים. און האט עס געזאגט מיט דעם לשון: "ברוך אלקינו, שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים - אין צווייען (דאס מיינט, געלויבט איז דער אייבערשטער וואס האט אונז באשאפן פאר זיין כבוד און האט אונז אפגעטיילט פון די וואס בלאנדזשען - ביידע סארטן, סיי פון די וואס בלאנדזשען אינגאנצן אנוועק פון די תורה, דאס זענען די גוים און אפיקורסים, און סיי פון די וואס בלאנדזשען אז זיי זענען מתנגדים אויף אים)". און דער רבי האט געשמייכלט און זיך אנגערופן מיט א לשון פון וואונדער: "אויף מיר וואלט איר געקריגט?!" און דער רבי האט זיי דעמאלט מחזק געווען צו זיין זייער פרייליך, און האט געזאגט: "פריידט זיך מיט'ן אייבערשטן, אפילו עטץ ווייססט נישט דאס גרויסקייט פונעם אייבערשטן פארלאזט

עֲנֵק אוֹיֵף מִיר ווִייל אײַךְ ווײַס דָּאס גְּרוֹיֶסקײט פּוֹנֶעם אײַבער־שְׂטֵן. און דער רבי האט דאן דערמאנט דעם פֿסוק (תהלים קלה, ה): "כִּי אָנִי יַדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה'". און דער רבי האט געזאגט: "אויף דארפֿט עֲטֵץ עֲנֵק פֿרייען אַז עֲטֵס הָאָטֶס זוכה געווען צו אַזאַ רבי!" און דאן האט דער רבי אָנגעהויבן זאגן דעם מאָמר [אין ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן י']: "מָה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו, הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יִשׁוּב־הַדַּעַת וְכוּ'", פֿאַרװאָס זענען מענטשן אזוי געפאלן ביי זיך און זענען נישט נאנט צום אײַבער־שְׂטֵן? ווִייל מען האט נישט קיין ישוב הדעת, עיין שם.

דריי זאכן וואס זענען אנגעהאנגען איינס אינעם אנדערן

האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: דעם מאמר פון רבי'ן האב איך געלערנט איינמאל און נאכאמאל, איך האב עס געלערנט צענדליגער מאל, עס איז א קליינע מאמר אבער עס איז זייער יסודות'דיג, מוהרא"ש ברענגט עס פילע מאל אין אשר בנחל.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט איבערגעזאגט דער תמצית פון דעם מאמר; דער רבי זאגט דארט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן י'): "מָה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ", פֿאַרװאָס זענען מענטשן אזוי געפאלן ביי זיך און זענען נישט נאנט צום אײַבערשטן? "הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יִשׁוּב־הַדַּעַת, וְאֵינָם מִיִּשְׁבִּין עֲצָמָן", ווִייל מען האט נישט קיין ישוב הדעת - מען טראכט נישט פון תכלית; "וְיִהְיֶה עָרֶךְ - לְהַשְׁתַּדֵּל לִיִּשׁוּב עֲצָמוֹ הַיִּטֵּב, מָה הַתְּכָלִית מִכָּל הַתְּאַוּוֹת וּמִכָּל הַעֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הֵן תְּאַוּוֹת הַנִּכְסוֹת לַגּוֹף, הֵן תְּאַוּוֹת שְׁחוּץ לַגּוֹף, כְּגוֹן כְּבוֹד, וְאֵזִי כְּבוֹדֵי יִשׁוּב אֶל ה'", דער עיקר דארף מען זיך בארעכענען יעדן טאג און זיך פרעגן: וואס? וואס איז דער תכלית פון אלע תאוות און אלע נארישקייטן, ווי כבוד וכדומה, וואס וועל איך האבן פון נאכלויפן אלע

מיינע גליסטענישן? עס בלייבט דאך גארנישט איבער פונעם מענטש, נאר דאס ביסל עבודת השם יתברך וואס א מענטש כאפט אריין בזה העולם, אז מען טראכט אריין מיט א קלארע קאפ זעט מען אז אלעס איז טאקע נארישקייטן און מען קערט זיך צוריק צום אייבערשטן.

זאגט אבער דער רבי ווייטער, ווי אזוי קען מען זוכה זיין צו ישוב הדעת און צו א קלארע מח צו וויסן וואס מען האט צו טון אויף דער וועלט? "אף דע, שְׁעַל־יְדֵי מְרָה־שְׁחוּרָה אִי אֶפְשָׁר לְהִנְהִיג אֶת הַמֶּחַ כְּרִצּוֹנוֹ, וְעַל־כֵּן קָשָׁה לוֹ לְיִשָּׁב דַּעְתּוֹ", ווען מען איז נישט טראכטן גוטע זאכן, מען איז דערשראקן און אנגעצויגן - קען מען נישט טראכטן גוטע זאכן, מען קען נישט טראכטן גוט, מען טראכט א גאנצן צייט נאר שלעכטע מחשבות. "רַק עַל־יְדֵי הַשְּׂמֻחָה יוּכַל לְהִנְהִיג הַמֶּחַ כְּרִצּוֹנוֹ, וְיִוּכַל לְיִשָּׁב דַּעְתּוֹ", אבער אז מען איז פרייליך דעמאלט איז דער מח ברייט אפן און נישט מצומצם קען מען בייגן די מחשבות צו טראכטן גוט, "כִּי שְׂמֻחָה הוּא עוֹלָם הַחַרּוּת, בְּבַחֲיַנַת כִּי בְשְׂמֻחָה תֵצֵאוּ, שְׁעַל־יְדֵי שְׂמֻחָה נַעֲשִׂין בְּךָ חוֹרִין וְיוֹצְאִין מִן הַגְּלוּת", אזוי ווי עס שטייט (ישעיה נה, יב): "כִּי בְשְׂמֻחָה תֵצֵאוּ", מיט שמחה גייט מען ארויס, ווייל א פרייליכער מענטש איז פריי, פריי פון אלע פארמאכטקייטן, אזוי קומט מען צו ישוב הדעת און מען ווערט אן ערליכער איד.

זאגט אבער דער רבי, ווי אזוי קען מען זוכה זיין צו שמחה, מען זאל ווערן פרייליך? "וְלָבוֹא לְשְׂמֻחָה הוּא עַל־יְדֵי מַה שְּׂמוּצָא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה עַל־כָּל־פְּנִימִים, כְּמִבְאֵר עַל פְּסוּק: אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי (בְּלִקּוּטֵי הָרֵאשׁוֹן, בְּסִימָן רפב), עֵינֵי שָׁם", דורך דעם וואס מען טרעפט אין זיך אביסל גוטס, א נקודה טובה וואס מען האט גוט געטון, דורך דעם קען מען פרייליך ווערן און ארויסקריכן פון אלע שלעכטע מעשים.

דער רבי זאגט דא דריי זאכן וואס זענען אנגעהאנגען איינס אינעם אנדערן; מען קען נישט זיין קיין ערליכער איד אויב מען האט נישט קיין

ישוב הדעת, זוכה זיין צו ישוב הדעת דארף מען זיין פרייליך, און זוכה זיין צו זיין פרייליך דארף מען טרעפן אין זיך עפעס גוטס וואס מען האט געטון.

זאגט דער רבי ווייטער: "וְעַל-כֹּל-פָּנִים יֵשׁ לוֹ לְשִׂמְחַת בְּמָה שְׂזָכָה לְהִיּוֹת מְזַרְעֵ יִשְׂרָאֵל, שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי, וְכִמּוֹ שְׂאֲנוּ אֲמֹרִינִי: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֵנוּ לְכַבּוּדוֹ, וְהַבְדִּילָנוּ וְכוּ' וְנִתַּן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְכוּ'. מִכָּל זֶה וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה רָאוּי לוֹ לְקַח לוֹ שְׂמִיחָה לְשִׂמְחַת דַּעְתּוֹ כַּנִּל", דער עיקר דארף מען זיך פרייען מיט דעם אז 'איך בין באשאפן געווארן א איד, איך בין נישט א גוי', אפילו איך האב נישט מיט וואס צו זיין פרייליך, פריי איך זיך מיט דעם וואס איך בין א איד און נישט קיין גוי.

דאס איז מיין טייערע קאר...

א איד דארף זיך מחיה זיין און זיך פרייען מיט יעדע נקודה טובה, מיט יעדע קלייניקייט וואס ער טוט, איך פריי זיך מיט מיין 'בארד', איך פריי זיך מיט מיין 'פיאות', איך פריי זיך מיט מיין 'ציצית', איך פריי זיך מיט מיין 'קאפל', איך פריי זיך אז איך בין 'א איד' - דאס ברענגט צו מען זאל זוכה זיין צו באקומען ישוב הדעת.

איין טאג זענען ארויפגעקומען צו מיר א פאר-פאלק, און די פרוי דערציילט מיר אז זייט זיי האבן זיך אריינגעצויגן אין א נייע דירה, איז איר מאן אריינגעפאלן אין א טיפע דעפרעסיע, ווייל יעדער מענטש האט עפעס א חלום וואס דאס מאכט אים פרייליך, א בחור טראכט אז ער גייט שוין חתונה האבן, נאך די חתונה טראכט מען איך גיי האבן א קאר, א הויז, און מען בויעט אזוי לאנג א הויז, ווען עס קומט שוין צום זיך אריינציען דערין 'וואס איז יעצט?!' מען האט שוין נישט אויף וואס ארויסצוקוקן אויף ווייטער וואס זאל מאכן פרייליך דאס לעבן, דערפאר איז ער געווארן זייער דעפרעסט, ער ברעכט און קען נישט

שלאפן בינאכט וכו'; זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: פון די אלע זאכן קען מען אראפפאלן, דאס ענדיגט זיך אמאל, אבער ברוך השם איך פריי זיך מיט מיין ציצית, דאס איז מיין טייערע קאר... ברוך השם איך פריי זיך מיט מיין תפילין וכו' וכו' - וואס פון דעם קען מען קיינמאל נישט אראפפאלן, מיט דעם קען מען זיך שטענדיג פרייען, ווייל דאס ענדיגט זיך קיינמאל נישט.

סימן תשצב

ליל שבת קדש פּרשׂת פּי תצא: האט דער רבי געפּרעגט רבי נתן: "ביסט פּרייליך שבת?" האט רבי נתן געענטפּערט: "איך ווער אסאך מאל זייער פּרום [ערוּנסט]", האט אים דער רבי געזאגט: "שבת דארף מען זיין נאר פּרייליך". דעמאלט האט דער רבי געזאגט די תורה [אין לקוטי מוה"ר]ן חלק ב', סימן יז): "צריך לזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת", שבת דארף מען זיין זייער פּרייליך און גוטמוטיג, "כי מעלות וקדשות שבת גדולה ויקרה מאד", ווייל שבת איז זייער הייליג און זייער טייער, עיין שם. און דארט שטייט אויף אז די יראה, וואס מען רופט "פרום", ווערט נתעלה דורך די שמחה פון שבת. און דער רבי האט זייער מאריך געווען מיט דעם הייליגן שיחה, און האט פּארגעהאלטן אלע אנשי שלומינו און בפּרט רבי נתן זיי זאלן זיך שטארקן און זיין פּרייליך און גוטמוטיג אום שבת, און זיי זאלן פּארמערן מיט פּארגעניגנס אום שבת, און דער רבי האט געזאגט: "די הייליגע חכמים זאגן דאך (ביצה טז): "כל הוצאותיו של אדם קצובין חוץ מהוצאות של שבתות וימים טובים וכו'", ראש השנה שרייבט מען אפ דעם בודשעט פונעם יאר, אויסער דאס געלט וואס מען געבט אויס פאר הוצאות שבת און יום טוב". און דער רבי האט געזאגט: "אפילו א פשוט'ער בעל הבית איז אויך פּרייליך אום שבת מיט זיין פיש און זופיצא!"

'זופיצא'

מוהרא"ש שרייבט דא (הגה אות י) אז 'זופיצא' מיינט א שיינע קלייד לכבוד שבת, און אין שיחות הר"ן (סימן קנה) - דפוס היכל הקודש, שרייבט מוהרא"ש (הגה אות ב) אז 'זופיצא' מיינט 'מרק', דאס איז זופ; און ביידע זענען ריכטיג, דער רבי האט מכוון געווען צו ביידע.

דערנאך האט דער רבי געזאגט פאר רבי נתן: "יעצט וועסטו שוין האבן פון וואס צו זיין מרה שחורה!" וויבאלד דער רבי האט אים שטארקן פארגעהאלטן ער זאל זיין פרייליך אום שבת, קען אים דאס זעלבס אראפּווארפן חס ושלום אין א מרה שחורה אז ער איז נישט זוכה דאס מקיים זיין, צו זיין פרייליך. (און באמת האט דער רבי צוגעטראפן צו רבי נתן'ס מחשבה, ווייל גלייך ווען דער רבי האט אים געזאגט דעם אויבנדערמאנטע מאמר און שמועס פון זיין פרייליך שבת האט ער זיך אנגעהויבן זארגן ווי אזוי איז מען זוכה זיך צו פרייען אום שבת). און דורכדעם וואס דער רבי האט אים געזאגט: "יעצט וועסטו שוין האבן פון וואס צו זיין מרה שחורה!" - מיט דעם האט אים דער רבי שטארק בארואיגט און געטרייסט אז ער זאל על כל פנים נישט האבן קיין מרה שחורה פון דעם אליינס אז ער איז מחויב צו זיין פרייליך. אויך, ווען דער רבי האט אויפגעפאדערט רבי נתן צו זיין פרייליך שבת - האט זיך רבי נתן אנגערופן צום רבי'ן: "איך וויל זייער שטארק זיין פרייליך שבת." (זיין פּוּוּוּוּוּוּ איז געווען, אז אפילו ער איז נישט זוכה צו זיין פרייליך שבת, האט ער כאטש א ווילן און א גליסטעניש צו זיין פרייליך). האט זיך דער רבי אנגערופן צו אלע אנשי שלומינו: "איר האט געהערט וואס ער זאגט...?"

דער קעניג איז אונטערוועגס

האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: מיר שטייען יעצט אין

שבת חזון; מענטשן מאכן א גרויסער טעות זיי מיינען אז היינט איז א טרויערדיגע טאג און מען ווארט שוין אז דאס זאל אריבערגיין, עס זאל שוין ווערן 'שבת נחמו', אבער אז מען קוקט אריין וואס די צדיקים זאגן זעט מען אז 'שבת חזון' איז א גרעסערע שבת פון 'שבת נחמו', קען זיין דיר איז באקוועמער 'שבת נחמו', ווייל דעמאלט קומסטו זיך צוזאם מיט מוזיק וכו', אבער באמת איז היינט דער גרעסטער שבת.

עס איז אזוי א קעניג וואס סתם אזוי אינמיטן יאר קען נישט יעדער צוקומען צו אים און רעדן מיט אים, אבער ווען דער קעניג איז אונטערוועגנס קען יעדער איינער צוקומען און רעדן מיט אים, דאס זעלבע איז ביים אייבערשטן, א מענטש שפירט זיך ווייט פונעם אייבערשטן, ער שפירט ווי ער קען נישט נאנט ווערן צום אייבערשטן, קען ער אין די דריי וואכן - וואס דער אייבערשטער איז כביכול אונטערוועגנס, ער איז פארטריבן פון זיין פאלאץ - צוקומען צום אייבערשטן, און נאנט ווערן צו אים.

עס איז דא געוויסע פלעצער וואס דעם שבת טוט מען זיך נישט אן שבת'דיגע קליידער, און מען זינגט ביי 'לְכָה דוֹדִי' דעם ניגון וואס מען זינגט אויף "אֵלֵי צִיּוֹן וְעָרִיָּהּ", ביי געוויסע מענטשן איז דאס זייער גאנצע חיות... אבער ביי חסידים איז דער שבת זייער א פרייליכע שבת, מען טוט נישט קיין שום זאך פון אבילות.

וויינען קען חס ושלום צוברענגען צו עבירות רחמנא לצלן

און בכלל זענען דא מענטשן וואס לערנען אפ די גאנצע זאך פון טרויערן זייער פאלש, מען האט ליב דאס געפיל פון טרויערן שטענדיג, אבער דער רבי זאגט זייער שארף דערויף, דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן מח): "כִּי עֲצָבוֹת הֵיא סְטָרָא-אֲחָרָא (זוהר נח דף עא), וְהַשֵּׁם יִתְפָּרַךְ

שוֹנָא אוֹתָהּ", עצבות קומט פון די סטרא אחרא און דער אייבערשטער האט דאס פיינט!

וויינען נישט אויף די ריכטיגע וועג קען חס ושלום צוברענגען צו עבירות רחמנא לצלן, אזוי ווי תוספות (קידושין פ: דיבור המתחיל כי היא מעשה) ברענגט א מעשה, עס איז געווען אן אלמנה וואס פלעגט גיין יעדן טאג אין בית החיים וויינען און קלאגן ביים קבר פון איר מאן, דארט אין בית החיים איז געווען שומר וואס געווען געשטעלט פונעם קעניג ער זאל היטן אויף א מענטש וואס מען האט אים געהאנגען ביים בית החיים, איז ער געקומען צו די אלמנה און איבערגערעדט צו טון אן עבירה און זיך האב צוגעהערט צו אים און זיי האבן געזינדיגט רחמנא לצלן. ווען ער איז צוריק געקומען פון זינדיגן האט דער שומר נישט געטראפן דעם געהאנגענעם מענטש און האט געהאט גרויס צער אלס שרעק פונען קעניג, האט די אלמנה אים געזאגט: "זארג זיך נישט, נעם ארויס מיין מאן פון זיין קבר און הענג אים אנשטאט יענעם"; זעט מען פון דעם אז וויינען ברענגט נישט קיין גוטס, די אלמנה איז יעדן טאג געקומען וויינען ביים קבר פון איר מאן, און דאס האט צוגעברענגט זי זאל נכשל ווערן אין אן עבירה רחמנא לצלן.

וויינען איז זייער א איידעלע זאך

דאס וואס מיר קלאגן אום תשעה באב איז נישט וויינען פון פארלירנקייט אדער פון שרעק 'וואס וועט זיין?' נאר מיר וויינען צום אייבערשטן און מיר בעטן אז ער זאל שוין צוריק אויפבויען דעם בית המקדש. וויינען קומט פון 'התבודדות', מען וויינט צום אייבערשטן אז מען וויל זיין אן ערליכער איד, אבער סתם וויינען פון פארלירנקייט וכדומה - איז זייער נישט קיין גוטע זאך.

היינט איז געווארן א נייע זאך, מענטשן האבן ליב צו וויינען, עס

קומען ארויס נייע סידי'ס פון גראמען און ניגונים וואס מאכן וויינען; בחורים נעמען צוזאם גראמען פון בדחנים וואס מאכן וויינען, און מחותנ'סטעס זוכן ספעציעל אויף א בדחן וואס וועט קענען מאכן וויינען דעם עולם, ווען איך הער א בדחן ביי א חתונה, ווילאנג ער רעדט נאך אז דער מחותן שטייט אויף פארטאגס און געבט ארויס ספרים - קען איך דאס נאך אויסהאלטן, אבער איינמאל ער הייבט אן זאגן א משל און א נמשל פון א קעניג... ער מאכט וויינען דעם עולם - לויף איך ארויס פון זאל, דאס מאכט מיר איבלען. מען קען נישט וויינען סתם אזוי, וויינען איז זייער א איידעלע זאך.

אין אנהייב ווען מיר האבן אנגעהויבן ארויסגעבן סידי'ס פון נגינה, האט מיר מוהרא"ש געזאגט איך זאל ארויסצוגעבן סידי'ס וואס ענטהאלט לעבעדיגע פרייליכע ניגונים; מוהרא"ש האט געזאגט: די אלע התעוררות'דיגע ניגונים וואס מאכן וויינען - דאס איז גוט פאר א מענטש וואס האט נישט קיין דיבורים ווען ער רעדט צום אייבערשטן, זאל ער זינגען די ניגונים צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער איך וויל זיין אן ערליכער איד", אבער דער עיקר דארף מען הערן נאר פרייליכע ניגונים צו זיין שטענדיג פרייליך.

זיך עקלן פונעם גוי טמא

עס קומען ארויס נייע סידי'ס מיט וויינעדיגע גראמען, מען גראמט אויס די צווייטע וועלט מלחמה, דאס האט נישט קיין שום פשט, ווייל מילא דו ברענגסט ארויס דאס מסירת נפש פון אונזערע עלטערן ווי זיי האבן פרובירט אין די צייטן מקיים זיין די מצות פונעם אייבערשטן, ווען זיי האבן געזען דאס טויט פאר זייערע אויגן און מיט דעם אלעם האבן זיי מקיים געווען מצות סוכה וכו' - איז דאס א גוטע זאך; אדער ברענגסטו ארויס וואס גוים זענען, אז זיי האבן געהרג'עט און פארברענט אונזערע זיידעס און באבעס, און מיר זאלן זיך אפאלערנען פון דעם זיך עקלן פונעם

גוי - איז דאס זייער א גוטע זאך, ווייל דאס דארפן מיר אריינלייגן אין אונזערע קינדער זיי זאלן זיך עקלן פונעם גוי טמא. פארוואס שניידן קינדער בארד און פיאות, מען זעט ליידער לעצטנס אינגעלייט פון היימישע שטובער זיך צופיצן די בארד, ער שניידט פון די זייט און די זייט, וואו האט ער עס געזען? אויב שטאמט ער פון א משפחה וואו מען שניידט זיך בארד און פיאות איז איין זאך, אבער ער שטאמט דאך פון א משפחה וואו יעדער גייט מיט בארד און פיאות, פארוואס זאל אים בייפאלן עס אפצושניידן? נאר דאס קומט ווייל ער וויל זיך מיט דעם געפעלן צו די גוים, איז זייער גוט ער זאל וויסן וואס א גוי איז, וואס זיי האבן געטון פאר אונזערע עלטערן, זאך ער זיך פאר'מיאוס'ן פון זיי, אבער סתם גראמען און זינגען פון די מלחמה אן קיין שום תוכן - דאס הייסט סתם ליצנות געמאכט פון מענטשן.

בעפאר דער ראש ישיבה שליט"א האט ממשיך געווען דעם שטיקל, האט ער געזאגט: "דאס איז זייער א וויכטיגע שטיקל צו לערנען, וואס רעדט זיך ווי אזוי צו מאכן שבת'דיגע סעודות".

אויף האט דער רבי גע'מוסר'ט אלע אנשי שלומינו, זיי זאלן זינגען אסאך זמירות אום שבת, און נישט קוקן אויף קיינעם וואס זיצן ביים טיש און ווילן נישט זינגען, נאר זיי זאלן זיך שטארקן צו זינגען די זמירות פרייליכערהייט, און פירן אלע סעודות פון שבת מיט גרויס שמחה, ווייל דער עיקר אום שבת איז דאס שמחה.

און דער רבי האט געזאגט, אז מען דארף זינגען אלע זמירות בתמימות ובפשיטות, און זיך נישט שעמען פון קיין שום מענטש אויף די וועלט, ווייל דאס עיקר אידישקייט איז תמימות און פשיטות, און דער עיקר תכלית איז נאר דינען דעם אייבערשטן מיט א שטארקע תמימות אן קיין שום חכמה. און דער רבי האט אנגעהויבן זאגן די תורה [אין ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן יט] וואס רעדט זיך פון תמימות און דאס

זיך דער ווייטערן פון חקירות וכו'. און דער רבי האט דעמאלט געזאגט, דורכדעם וואס מען לאזט אפ די פשוט'ע עבודות פון די ערליכע אידן, צום ביישפיל, זינגען זמירות אום שבת, און זאגן אסאך תהלים, תחנונות און בקשות וכו' וכו' - קומט מען צום סוף אן צו חקירות און אפיקורסת, ווייל דאס עיקר אין עבודת השם יתברך איז זיין א'תם וישר וירא אלקים'.

דער יסוד אין אידישקייט

זעט מען דא א מורא'דיגע זאך, וואס האט ער דען געטון? נישט געזינגען זמירות! זאגט דער רבי אז דאס קען חס ושלום צוברענגען ער זאל אפלאזן אלעס און אריינפאלן צו חקירות און אפיקורסת רחמנא לצלן. דער צדיק ווייסט וואס איז דער יסוד אין אידישקייט, וואס אויב מען איז מזלזל אין דעם קען מען חס ושלום אינגאנצן אוועקפאלן פונעם אייבערשטן השם ישמרינו, דערפאר דארף מען זען צו זינגען פרייליכערהייט די זמירות.

און דער רבי האט דעמאלט געזאגט: "איך בין מקנא דעם רבי יוסל, וואס איז דער איידעם פון רבי יעקב, ווייל ער קען זאגן אסאך!" [אין ברסלב האט געוואוינט א פשוט'ער איד, מיט'ן נאמען רבי יוסל, זיין סדר איז געווען צו זאגן יעדן טאג גאר אסאך תהלים, תחנונות, בקשות און מעמדות וכו'. א גאנצן טאג האט ער נאר געזאגט און געזאגט וואס איז אונטערגעקומען צו זיינע הענט: חומש, משניות, עין יעקב וכו'. און דער רבי האט זייער אויסגערומט זיין תמימות און פשיטות]. און דער רבי האט געזאגט, אז מען דארף נישט קיין שום חכמות אין עבודת השם, נאר תמימות ופשיטות און אמונה. נאך האט דער רבי געזאגט, אז פשיטות איז העכער פון אלעם, ווייל דער אייבערשטער איז דאך העכער פון אלעם און איז פשוט בתכלית הפשטות.

און דער רבי האט דעמאלט אסאך גערעדט פון דאס גרויסקייט

פון תמימות און אמונה בפשיטות, נישט אריינצוגיין אין קיין תקירות, און נישט אריינצוקוקן אין די ספרים פון תקירה, נאר גלייבן אינעם אייבערשטן אליינס אן שום תקירות. [דער רבי האט מאַרין געווען אין דעם שיחה, עס איז שוין געדרוקט אין שיחות הר"ן (סימן לב) עיין שם]. און דער רבי האט געענדיגט: ביי די וועלט איז אמונה א קלייניקייט, אָפּער ביי מיר איז דער עיקר אמונה, און דער עיקר אמונה איז גלייבן אינעם אייבערשטן אן קיין שום חכמות און תקירות, נאר זייער פשוט, אזוי ווי פרייען און פשוט'ע מענטשן האבן גאר א שטארקע אמונה.

אומאן ראש השנה

דערנאך האט דער ראש ישיבה שליט"א זיך אנגערופן: איך קען שוין נישט טראכטן פון תשעה באב מיין גאנצע קאפ טראכט שוין פון אומאן, מיר גרייטן זיך שוין צו פארן צום רבי'ן אויף ראש השנה.

האט איינער פון אנשי שלומינו געזאגט פאר'ן ראש ישיבה שליט"א: עס זענען דא מענטשן וואס פארן שוין קיין אומאן, ווייל מען ווייסט נישט אויב מען וועט נאך קענען פארן אין די וואך פאר ראש השנה, אפשר וועט אוקריינא מער נישט אריינלאזן, האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: איך פאר נאכנישט קיין אומאן, איך וואוין נישט אין אומאן, איך רוף מיין טרעוול אגענט א וואך פאר ראש השנה און איך פרעג אים אויב מען קען פארן, אויב קען מען פארן - פאר איך מיט די גרעסטע שמחה, און אויב נישט - בלייב איך דא מיט די גרעסטע שמחה, אויף דעם איז געזאגט געווארן וואס מוהרא"ש האט געזאגט: ווען דער רבי וואלט נישט געהייסן קומען אויף ראש השנה, וואלט איך געווען דער ערשטער נישט צו פארן אויף ראש השנה". און וואס קענען מיר יא יעצט טון כדי צו קענען זיין ראש השנה אין אומאן? איין זאך; בעטן דעם אייבערשטן און נאכאמאל בעטן דעם אייבערשטן!

האט איינער געפרעגט אז אמאליגע צייטן ווען מען האט נישט געקענט קיין מיט קיין פליגער פלעגט מען דאך זיך יא ארויסלאזן א לענגערע צייט פאר ראש השנה? האט דער ראש ישיבה שליט"א געענטפערט: אמאל איז אזוי געווען די סדר מיט אלעם, אפילו צו שאפן א פעקל ברויט האט מען אויך געדארפט פעלן פון שטוב א לענגערע צייט, מען האט געדארפט פארן מיט א שיף, אבער היינט טוט מען נישט אזעלכע זאכן.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך מאך יעדן טאג התבודדות, איך שמועס זיך אויס מיט'ן אייבערשטן איך זאל וויסן דעם אמת וואס צו טון, צי איך זאל זיך יא ארויסלאזן פריער קיין אומאן אדער נישט. אבער איך בין זיכער ביי מיר אז מוהרא"ש וואלט נישט געפארן א חודש פאר ראש השנה כדי צו זיין דארט אויף ראש השנה, איך קען דיר דאס אונטערשרייבן, אז דו פארשטייסט עס נישט, אז דו ביסט צעמישט דערין קען איך אפילו שרייבן א בריוו דערפון, עס קלאר מסביר זיין דו זאלסט עס פארשטיין.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך האב נישט קיין חרטה פאר'ן נישט זיין פאריאר ראש השנה אין אומאן.

”אומאן איז סוף הָעוֹלָם!”

עס זענען דא מענטשן וואס זענען שוין אין אומאן, עטליכע ישיבות זענען שוין אהין געפארן, מען רופט מיר יעדן טאג איך זאל קומען זיי מחזק זיין... זאלסטו וויסן, עס איז גארנשט דא וואס צו זוכן אין אומאן, דער רבי האט געזאגט: ”אומאן איז סוף הָעוֹלָם!” עס איז די ערגסטע פלאץ אויף דער וועלט, מען האט נישט וואס צו זוכן סתם אזוי, אז דער רבי האט געהייסן קומען פארט מען אהין א וואך פאר ראש השנה, נישט פריער.

בכלל וואס איז דא צו ווערן אויסער זיך אז מען קען נישט גיין קיין

אומאן? וואס האט מען געטון אין די צייטן פונעם בית המקדש ווען איינער האט נישט געקענט ארויפגיין עולה רגל זיין, אדער היינטיגע טעג ווען מיר האבן ליידער נישט דעם בית המקדש, וואס טוען מיר אז מיר קענען נישט ארויפגיין עולה רגל זיין? מען ווערט אויס מענטש!! איין זאך דארף מען טון, בעטן דעם אייבערשטן אז מען זאל קענען זיין אין אומאן.

עס זענען דא וואס ניצן אן עצה צו קענען פארן קיין אומאן זיי פארשאפן זיך פאפירן צו ווערן אן אוקריינא'ער בירגער; אבער איך האב גארנישט מיט אוקריינא, איך ווער נישט קיין אוקריינא בירגער, דער רבי האט געהייסן קומען, קומט מען, אבער איך האב גארנישט מיט זיי, איך ווער נישט זייערס א בירגער.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט צו איינער פון אנשי שלומינו: אז דו ווילסט פארן קענסטו פארן, דו ווערסט נישט מיין מְתַנַּגֵּד אז דו פארסט יעצט, אבער איך זאג דיר וואס מוהרא"ש וואלט געזאגט אין דעם פאל.

איינער פארשטייט וואס ער זאגט?...

דער מנהל ר' ... נרו יאיר האט מיר געגעבן צו הערן א מעסעדזש וואס איינער האט איבערגעלאזט אינעם האטליין 'קול ברסלב', מען הערט ווי א משפיע אין ברסלב שטעלט זיך אויף און איז מוחה אויף מיר, ער זאגט: עס איז דא א אינגערמאן וואס נעמט א שיחה פון רבי'ן, שיחות הר"ן סימן עו, און זאגט אז מען קען זאגן און זאגן משניות און גמרא, ער נעמט עס נאך פון זיין מורה דרך, פון מוהרא"ש, און יעדן טאג קומען פאר אין זיין ישיבה סיומים, ער זאגט אז מען קען מיט דעם שיחה ראטעווען אלע בחורים, מען קען מיט דעם ראטעווען דעם דור, אבער דאס איז נישט ריכטיג, - זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: איך

וואלט שוין אראפגעלייגט דעם טעלעפאן, אבער ער זאגט ווייטער: וואס איז יא די עצה צו ראטעווען דעם דור? - האב איך ווייטער געוואלט הערן וואס פאר אן עצה ער געבט, זאגט ער ווייטער: קיינער קען נישט ראטעווען דעם דור, נאר דער רבי, אזוי ווי דער האט געזאגט אין ספורי מעשיות (מעשה יג, דעם זעקסטן טאג): "און אִיךְ הֵייל זֵי", שיחה עו קען נישט ראטעווען דעם דור, נאר דער רבי... - פרעגט דער ראש ישיבה שליט"א: איינער פארשטייט וואס ער זאגט? ...

יעדער איינער האט א חלק אין הפצה

דערנאך האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט א שיינע שיחה איבער דעם ענין פון הפצה: יעדער איינער וואס האט שייכות מיט די קהלה האט א חלק אין הפצה, אין פארשפרייטן דעם רבי'ן אין די וועלט, צי ער וויל יא, צי ער וויל נישט, האט ער א חלק אין הפצה, צום ביישפיל א מלמד אינעם תלמוד תורה וואס איז זיין הפצה? דאס אליינס אז עס איז דא א תלמוד תורה וואו מען לייגט אריין דעם רבי'נס לימודים מיט א שטארקייט אין די קינדער דאס איז א גרויסע הפצה, ווייל בעפאר מיר האבן געעפענט די ישיבה איז געווען א מורא'דיגע בושע צו זיין א ברסלב'ער, אפילו די תלמידים פון מוהרא"ש וואס האבן געברענט צום רבי'ן, האבן זייערע קינדער אבער נישט געוואלט וויסן פון ברסלב, [דער ראש ישיבה שליט"א האט אויסגערעכנט עטליכע נעמען פון מפיצים און אנשי שלומינו וואס זייערע קינדער האבן נישט געוואלט וויסן פון ברסלב, זיך שעמענדיג פון דאס ווארט 'ברסלב'] אבער אז מיר האבן א חדר וואו די קינדער לעבן מיט אמונת חכמים, מיט'ן רבי'ן - איז דא אויך הפצה.

די באבע וואס שטייט אין קאך און מאכט א קוגל

עס איז אזוי ווי א מחלמה שיף וואס פארט ארויס מלחמה האלטן

מיט'ן שונא, און עס איז געלונגען פאר'ן גענעראל צו באזיגן דעם שונא, איז יעדער וואס איז אויפ'ן שיף האט א חלק אין דעם זיג, ווייל ווען נישט יעדער איז דארט וואלט ער נישט אנגעקומען צו אזא הצלחה, אפילו די באבע וואס שטייט אין קאך און מאכט א קוגל - האט אויך א חלק דערין, ווייל ווען נישט עס איז דא עסן וואלט מען נישט געקענט באזיגן, אזוי איז עס מיט הפצה, אלע וואס האבן עפעס א שייכות מיט די קהלה, מיט סיי וואס פאר א ענין, האט ער א חלק אין די הפצה, אין פארשפרייטן דעם רבי'ן פאר די גאנצע וועלט.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן פאלגן דעם רבי'ן וועלן מיר האבן א שיינע לעבן, אמן.

